

УДК 347.78.01

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.05.1.51>

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПРИ ЗВЕРНЕННІ СТЯГНЕННЯ НА ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Тарасенко Л.Л.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри інтелектуальної власності,
інформаційного та корпоративного права,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: 0000-0003-4359-8965

Тарасенко Л.Л. Особливості здійснення виконавчого провадження при зверненні стягнення на об'єкти авторського права.

Стаття присвячена правовому аналізу особливостей здійснення виконавчого провадження при зверненні стягнення на майнові авторські права. Встановлено, що на стадії виконавчого провадження при виконанні судових рішень або рішень інших юрисдикційних органів стягнення може бути звернено на майнові авторські права як майно (в широкому розумінні), яке належить боржнику, водночас ні спеціальне законодавство у сфері авторського права, ні Закон України «Про виконавче провадження» не містять жодних спеціальних норм, які б визначали особливості звернення стягнення на об'єкти авторського права. Доведено, що особисті немайнові права автора не можуть бути предметом звернення стягнення на них, бо вони тісно пов'язані з особою боржника, і є невідчужуваними; натомість майнові авторські права можуть бути предметом звернення стягнення на них, оскільки вони є відчужуваними. Обґрунтовано, що реалізація права стягувача «надавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у вчиненні виконавчих дій, надавати усні та письмові пояснення» включає в себе право повідомити державному / приватному виконавцю інформацію про належні боржнику об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема, об'єкти авторського права, для отримання можливості звернення стягнення на майнові права на них. Встановлено, що перелік майна, про яке боржник зобов'язаний повідомити державного / приватного виконавця, не включає в себе інформацію про об'єкти права інтелектуальної власності, що вважаємо недоліком правового регулювання. Обґрунтовано доцільність внесення змін до п. 3 ч. 5 ст. 19 Закону України «Про виконавче провадження», доповнивши перелік майна, про наявність якого слід повідомити виконавця, і об'єктами права інтелектуальної власності, які належні боржнику. Доведено, що зважаючи на те, що авторське право виникає внаслідок факту створення твору, державний / приватний виконавець може вжити заходів для пошуку майнових авторських прав, зокрема, шляхом пошуку такої інформації у загальнодоступних джерелах – у мережі Інтернет, і у разі виявлення таких об'єктів авторського права, які не зареєстровані за боржником, але які належать йому в силу дії презумпції авторства, доцільно накласти арешт на такі майнові авторські права, що завадить в майбутньому відчуженню таких прав, а якщо відчуження відбудеться, то такий договір може бути трактуватися нікчемним або може бути визнаний недійсним. Для підтвердження наявності у боржника майнових авторських прав доцільно отримати примірник твору (у тому числі у електронній формі), або доцільно в інший спосіб зафіксувати інформацію про наявність у боржника майнових авторських прав. Доведено, у разі якщо вартість майнових авторських прав перевищує суму боргу, яка підлягає стягненню на користь стягувача, державний / приватний виконавець може здійснити реалізацію арештованого майна (майнових авторських прав) на електронних торгах, відчуживши частину таких майнових авторських прав, вартість яких відповідає сумі боргу, яка підлягає до стягнення в рамках виконавчого провадження.

Ключові слова: виконавче провадження, боржник, стягувач, державний / приватний виконавець, звернення стягнення, примусове виконання рішень судів та інших юрисдикційних органів, авторське право, інтелектуальна власність, майнові права інтелектуальної власності, суд.

Tarasenko L.L. Peculiarities of implementation of executive proceedings in the case of trademark foreclosure.

The article is dedicated to the legal analysis of the features of enforcement proceedings when enforcing property copyrights. It is established that at the stage of enforcement proceedings when enforcing court decisions or decisions of other jurisdictional bodies, enforcement may be imposed on property copyrights as property (in the broad sense) belonging to the debtor, while neither the special legislation in the field of copyright nor the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings" contain any special norms that

would determine the features of enforcement of copyright objects. It is proved that the personal non-property rights of the author cannot be the subject of enforcement, because they are closely related to the person of the debtor, and are inalienable; on the other hand, property copyrights can be the subject of enforcement, because they are alienable. It is substantiated that the exercise of the right of the collector "to provide additional materials, file a petition, participate in the performance of enforcement actions, provide oral and written explanations" includes the right to notify the state / private executor of information about the objects of intellectual property rights owned by the debtor, in particular, objects of copyright, in order to obtain the possibility of applying for recovery of property rights to them. It is established that the list of property about which the debtor is obliged to notify the state / private executor does not include information about objects of intellectual property rights, which we consider a deficiency of legal regulation. The expediency of amending clause 3, part 5, article 19 of the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings" is substantiated, supplementing the list of property, the presence of which should be notified to the executor, with objects of intellectual property rights owned by the debtor. It has been proven that, given that copyright arises as a result of the fact of creating a work, a state/private performer may take measures to search for property copyrights, in particular, by searching for such information in publicly available sources - on the Internet, and in the event of detection of such copyright objects that are not registered with the debtor, but which belong to him by virtue of the presumption of authorship, it is advisable to impose an arrest on such property copyrights, which will prevent the alienation of such rights in the future, and if alienation occurs, such an agreement may be treated as null and void or may be declared invalid. To confirm the existence of property copyrights by the debtor, it is advisable to obtain a copy of the work (including in electronic form), or it is advisable to record information about the existence of property copyrights by the debtor in another way. It has been proven that if the value of property copyrights exceeds the amount of debt to be collected in favour of the collector, the state/private enforcement agent may sell the seized property (property copyrights) at electronic auctions, alienating a part of such property copyrights, the value of which corresponds to the amount of debt to be collected within the framework of enforcement proceedings.

Key words: enforcement proceedings, debtor, enforcement creditor, state / private enforcement officer, foreclosure, enforcement of courts and other jurisdictional bodies decisions, copyright, intellectual property, intellectual property rights, court.

Постановка проблеми. Авторське право стрімко розвивається в останні роки, що зумовлено розвитком цифрового середовища, можливістю швидкого поширення інформації, розмивання будь-яких кордонів завдяки мережі Інтернет. Творці отримують нові можливості для креативу, для створення численних об'єктів авторського права, не останню роль в цьому відіграють і новітні технології (сучасне програмне забезпечення, різноманітні інноваційні продукти тощо). Об'єкти авторського права стають популярним об'єктом для вкладення коштів, або ж володільці майнових авторських прав монетизує їх використання у різний спосіб. Відтак об'єкти авторського права стають активом, який активно використовується у цивільному обороті. Більше того, володільцями майнових авторських прав є як фізичні, так і юридичні особи, які можуть набути ці права за договором або в іншому порядку, який передбачено законом. На стадії виконавчого провадження при виконанні судових рішень або рішень інших юрисдикційних органів стягнення може бути звернено і на майнові авторські права як майно, яке належить боржнику. Водночас ні спеціальне законодавство у сфері авторського права, зокрема, Закон України «Про авторське право і суміжні права», ні Закон України «Про виконавче провадження» не містять жодних спеціальних норм, які б визначали особливості звернення стягнення на об'єкти права інтелектуальної власності загалом, і на об'єкти авторського права у тому числі. Не вирішене дане питання і на рівні практики Верховного Суду. Вказане свідчить про актуальність даного наукового дослідження.

Стан дослідження. Різноманітні питання щодо здійснення виконавчого провадження були предметом численних наукових досліджень. Зокрема, слід звернути увагу на наукові доробки О.О. Барабаш, О.Б. Верби, М.В. Коваліва, Л.В. Мелех, Ю.Д. Притики, С.Я. Фурси, Є.І. Фурси. та інших. Водночас ці наукові дослідження стосувалися наукового аналізу різних аспектів правового регулювання відносин, які виникають на стадії виконавчого провадження, зокрема, правового статусу сторін виконавчого провадження (стягувача та боржника), особливостей примусового виконання рішень судів та інших юрисдикційних органів, звернення стягнення на безготівкові кошти боржника тощо. Водночас поза межами наукових досліджень залишилися численні аспекти пов'язані із зверненням стягнення на майнові авторські права як майно боржника. Оновлене протягом 2022-2025 рр. вітчизняне законодавство у сфері інтелектуальної власності не згадує про особливості здійснення виконавчих дій щодо цих об'єктів, що породжує багато дискусійних питань, що також зумовлює актуальність цього наукового дослідження.

Метою цієї статті є правовий аналіз положень законодавства України, яке регламентує здійснення виконавчого провадження щодо об'єктів авторського права, визначення прогалин правового регулювання та висловлення пропозицій щодо вдосконалення відповідних правових норм.

Виклад основного матеріалу. Звернення стягнення на об'єкти права інтелектуальної власності загалом є доволі проблемним аспектом для державних / приватних виконавців, оскільки немає відповідного правового регулювання, яке б визначило особливості виконання судових рішень щодо вказаних об'єктів. У науковій літературі зазначають, що законодавець прямо згадує про можливість звернення стягнення на майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності [1, с. 211]. Справді, Закон України «Про виконавче провадження» у ст. 10 серед переліку заходів примусового виконання рішень містить: звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами; звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника; вилучення в боржника і передача стягувачу предметів, зазначених у рішенні; заборона боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому на праві власності, у тому числі коштами, або встановлення боржнику обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем; інші заходи примусового характеру [2].

Водночас ця стаття і подальші статті закону не визначають жодних особливостей звернення стягнення на жодні об'єкти права інтелектуальної власності, у тому числі на майнові авторські права. Звертаємо увагу на те, що перелік об'єктів права інтелектуальної власності є доволі широкий: об'єкти авторського права, об'єкти патентного права, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, комерційні найменування тощо. Об'єкти авторського права безсумнівно є найбільш поширеними об'єктами права інтелектуальної власності, але звернути стягнення на них доволі проблематично.

У даному випадку слід проаналізувати правову природу авторського права, щоб зрозуміти можливості і труднощі звернення стягнення на ці об'єкти. Так, зміст авторського права становлять особисті немайнові права автора і майнові права суб'єктів авторського права. Особисті немайнові права належать лише автору та не можуть бути передані (відчужені) іншим особам і не переходять у спадщину (про це вказано у ч. 1 ст. 11 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [3]). Відтак особисті немайнові права автора не можуть бути предметом звернення стягнення на них, бо вони тісно пов'язані з особою боржника, і є невідчужуваними. Зокрема, йдеться про право автора на ім'я або ж псевдонім, під яким створено певний твір. Перелік особистих немайнових прав автора наведено у ст. 11 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Натомість майнові авторські права можуть бути предметом звернення стягнення на них, оскільки вони є відчужуваними. Так, відповідно до ч. 2 ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права» майнові права на твір може бути передано (відчужено) іншій особі на підставі закону чи правочину повністю (на всі способи використання твору на території всіх держав світу) або частково (на окремі способи використання твору на території всіх держав світу або на окремі способи використання твору на території окремих держав світу). При цьому особа, до якої перейшли майнові права на твір у повному складі або частково, стає суб'єктом авторського права у межах набутих прав.

Майнові авторські права за своїм змістом спрямовані на використання твору у певний спосіб. При цьому автор або інший суб'єкт авторських прав, якому належать майнові авторські права, може використовувати твір (об'єкт авторського права) будь-якими способами, до яких належать у тому числі, але не виключно: відтворення; включення до складеного твору або до іншого твору; розповсюдження примірників твору, їх імпорт, здавання в найм або в позичку примірників твору; публічне виконання, публічний показ, публічне демонстрування, публічне сповіщення, інтерактивне надання доступу публіці та інші способи доведення до загального відома публіки (у тому числі використання в мережі Інтернет); переклад; переробка, адаптація, аранжування та інші подібні зміни твору.

У ч. 2 ст. 5 Закону України «Про авторське право і суміжні права» наголошується, що суб'єктами майнових авторських прав можуть бути також інші фізичні або юридичні особи, до яких перейшли майнові права на твір на підставі правочину або закону. Власне звернення стягнення на них і є підставою переходу цих прав «на підставі закону». Про можливість передання саме майнових авторських прав йдеться і у цитованій вище ч. 2 ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

У науковій літературі також наголошують, що під час виконавчого провадження стягнення може бути звернено саме на майнові права інтелектуальної власності, а не на сам об'єкт права інте-

лектуальної власності, оскільки він трактується законодавцем як нематеріальний об'єкт, цінність якого проявляється саме через володіння майновими правами на нього [1, с. 212]. Погоджуємося з цією позицією, оскільки об'єктом цивільних прав є саме майнові права, які відчужуються на підставі правочину або на підставі закону.

Звертаємо увагу на те, що учасниками виконавчого провадження є виконавець, сторони, представники сторін, інші особи, визначені законом. Закон України «Про виконавче провадження» містить перелік прав та обов'язків сторін виконавчого провадження, серед яких: надавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у вчиненні виконавчих дій, надавати усні та письмові пояснення, заперечувати проти клопотань інших учасників виконавчого провадження та користуватися іншими правами, наданими законом [2]. Вважаємо, що реалізація прав стягувача «надавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у вчиненні виконавчих дій, надавати усні та письмові пояснення» включає в себе право повідомити державному / приватному виконавцю інформацію про належні боржнику об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема, об'єкти авторського права, для отримання можливості звернення стягнення на майнові права на них.

Це позбавлений цього права і боржник, однак нерідко боржник не заінтересований у тому, щоб надавати інформацію державному / приватному виконавцю про належне йому майно, оскільки він бажає зберегти у себе це майно (майнові права).

Цікавим є обов'язок боржника, передбачений у п. 3 ч. 5 ст. 19 Закону України «Про виконавче провадження». Так, боржник зобов'язаний за рішеннями майнового характеру подати виконавцю протягом п'яти робочих днів з дня відкриття виконавчого провадження декларацію про доходи та майно боржника, зокрема про майно, яким він володіє спільно з іншими особами, про рахунки у банках чи інших фінансових установах, небанківських надавачах платіжних послуг, електронні гаманці в емітентах електронних грошей, про майно, що перебуває в заставі (іпотеці) або в інших осіб, чи про кошти та майно, належні йому від інших осіб, за формою, встановленою Міністерством юстиції України. Перелік майна, про яке боржник зобов'язаний повідомити державного / приватного виконавця не включає в себе інформацію про об'єкти права інтелектуальної власності, що вважаємо недоліком правового регулювання. Відтак доцільно внести зміни до п. 3 ч. 5 ст. 19 Закону України «Про виконавче провадження», передбачивши у цій нормі серед переліку майна, про наявність якого слід повідомити виконавця, і об'єкти права інтелектуальної власності, належні боржнику. Вказані зміни будуть насамперед актуальними в контексті отримання державним / приватним виконавцем інформації саме про об'єкти авторського права, оскільки права на них не підлягають обов'язковій державній реєстрації. Звертаємо увагу, що державний / приватний виконавець не позбавлений можливості з метою пошуку майна боржника зробити запит до УКРНОІВІ (Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій) для отримання інформації про належні боржнику об'єкти права промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки тощо).

В цьому контексті слід наголосити на ще одну проблему, пов'язану із зверненням стягнення на майно боржника, серед якого є майнові авторські права. Так, авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення (тобто з моменту первинного надання йому будь-якої об'єктивної форми – письмової, речової, електронної (цифрової) тощо. В Україні, як зрештою, і в світі, діє презумпція авторства, відповідно до якої за відсутності доказів іншого, автором твору вважається фізична особа, ім'я якої, як автора, зазначено у оригіналі або копії твору (ч. 2 ст. 9 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). Законодавець чітко окреслив, що для виникнення і здійснення авторського права *не вимагається* реєстрація авторського права чи будь-яке інше спеціальне його оформлення, а також виконання будь-яких інших формальностей. У ч. 5 ст. 9 Закону України «Про авторське право і суміжні права» вказано, що суб'єкт авторського права для *засвідчення належних йому особистих немайнових прав та/або майнових прав* на твір (оприлюднений чи неоприлюднений), факту і дати його опублікування, набуття майнових прав на твір на підставі договору або закону може зареєструвати своє авторське право на твір у відповідному державному реєстрі [3]. Йдеться про Державний реєстр свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, який ведеться УКРНОІВІ в електронній формі. Але на відміну від об'єктів промислової власності реєстрація авторського права є факультативною.

В контексті можливості звернення стягнення на майнові авторські права звертаємо увагу на те, що приватний / державний виконавець може спробувати віднайти інформацію про належні боржнику майнові авторські права, як зрештою, і загалом про будь-які майнові права інтелектуальної власності. Стягувач може сприяти виконавцю у здійсненні такого пошуку.

У науковій літературі наголошують, що державний / приватний виконавець має змогу самотійно визначити наявність / відсутність у боржника майнових прав на об'єкти промислової власності,

оскільки вказана інформація є відкритою та публічною [1, с. 214] (відображається у Спеціальній інформаційній системі УКРНОІВІ, доступ до якої можливий за посиланням <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/simple/> [4]). Керуючись знайденою інформацією про об'єкти промислової власності, належні боржнику, державний / приватний виконавець може накласти арешт на майнові права інтелектуальної власності на ці об'єкти та зобов'язаний повідомити про це УКРНОІВІ. Вважаємо, державний / приватний виконавець може зробити офіційний запит до УКРНОІВІ щодо отримання додаткової офіційної інформації (у формі відповіді) про належність боржнику об'єктів права інтелектуальної власності, у тому числі окремо доцільно наголосити і про об'єкти авторського права. Якщо боржник зареєстрував авторське право на твір, виконавець отримає таку інформацію від УКРНОІВІ.

Отже, зважаючи на те, що авторське право виникає внаслідок факту створення твору, державний / приватний виконавець може вжити заходів для пошуку майнових авторських прав, зокрема, шляхом пошуку такої інформації у загальнодоступних джерелах – у мережі Інтернет, зокрема. Стягувач, на нашу думку, теж може проявити активність і пошукати відомості про належні боржнику об'єкти авторського права.

У разі виявлення таких об'єктів авторського права, які не зареєстровані за боржником, але які належать йому в силу дії презумпції авторства, доцільно перш за все накласти арешт на такі майнові авторські права, що завадить в майбутньому відчуженню таких прав, а якщо відчуження все ж відбудеться, то такий договір може бути трактуватися нікчемним або ж може бути визнаний недійсним. Наприклад, як свідчить судова практика, у справі про визнання недійсним договору про відчуження майнових прав на торговельну марку, який було укладено після накладення виконавцем арешту на майнові права на торговельну марку, суд констатував, що державна реєстрація передачі виключних майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку здійснена вже після накладення арешту приватним виконавцем на вказане рухоме майно у виконавчому провадженні. Тому суд зробив висновок, що договір про передачу прав на торговельні марки є таким, що підпадає під встановлені статтею 228 ЦК України умови, за яких правочин вважається таким, що порушує публічний порядок, оскільки на підставі такого договору проведено відчуження майна, обіг якого був обмежений у зв'язку із заборобою його відчуження, тому такий договір є нікчемним [5]. Аналогічний підхід може бути застосовано і до договору про відчуження майнових авторських прав, на які накладено арешт державним / приватним виконавцем, або ж позивач (стягувач) може обрати інший спосіб захисту, обравши іншу конструкцію недійсності правочину.

Для підтвердження наявності у боржника майнових авторських прав слід отримати примірник твору, бодай у електронній формі, або ж доцільно в інший спосіб, зокрема, через механізми веб-фікс, зафіксувати інформацію про наявність у боржника майнових авторських прав.

Безумовно, державний / приватний виконавець повинен здійснити оцінку майна (майнових прав) боржника, на які накладено арешт, з метою примусової реалізації цього майна (майнових прав).

Щодо майнових авторських прав може виникнути певна проблема, пов'язана з їх оцінкою, оскільки у більшості випадків може бути доволі складно встановити їх реальну ринкову вартість. Чинниками, які впливають на визначення вартості майнових авторських прав, є їх монетизація та використання їх автором чи третіми особами. Станом на сьогодні, наприклад, численні музичні твори, виконання (як об'єкти суміжних прав), твори образотворчого мистецтва, комп'ютерні програми тощо можуть мати доволі значну монетизацію, а, отже, і вартість майнових авторських прав на них може бути значною. Відтак боржник прямо або опосередковано отримує доходи від використання його творів.

Звичайно, під час проведення оцінки майнових авторських прав оцінщику слід надати інформацію та докази щодо вартості таких прав, що не завжди може бути зроблено сторонами виконавчого провадження, приватним / державним виконавцем. Боржник може бути заінтересований у визначенні дійсної ринкової вартості майнових авторських прав, тому він має право надавати докази, які свідчать про їх вартість. Вважаємо, що така активність боржника може мати місце у разі, якщо боржник бачитиме реальну ймовірність звернення стягнення на ці права в рамках виконавчого провадження.

Інколи вартість майнових авторських прав може перевищувати суму боргу, яка підлягає стягненню на користь стягувача. У такому разі державний / приватний виконавець може здійснити реалізацію арештованого майна (майнових авторських прав) на електронних торгах, відчуживши частину таких майнових авторських прав, вартість яких відповідає сумі боргу, яка підлягає до стягнення в рамках виконавчого провадження. Відчуження майнових авторських прав частково передбачено законом. Так, з аналізу ч. 2 ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права» вбачається, що майнові права на твір можуть бути передані (відчужені) іншій особі на підставі

закону повністю або *частково*. При цьому слово *частково* трактується законодавцем як відчуження прав:

на окремі способи використання твору на території всіх держав світу, або
на окремі способи використання твору на території окремих держав світу, або,
на всі способи використання твору на території окремих держав світу.

Саме цією нормою має керуватися державний / приватний виконавець при визначенні частини майнових авторських прав, які будуть реалізовані на електронних торгах.

Особа, яка придбала майнові авторські права (їх частину) на електронних торгах, вважається суб'єктом авторського права (вторинним, похідним), до якого перейшли майнові права на твір у повному складі або частково (у межах набутих прав).

Звертаємо увагу, що майнові авторські права можуть бути предметом стягнення не лише в порядку, передбаченому Законом України «Про виконавче провадження», а й в порядку, який передбачено Законом України «Про санкції». Зокрема, майнові авторські права на музичні твори, що належали підсанкційній особі, перейшли у власність держави. Так, УКРНОІВІ зареєстрував майнові права на музику та слова дев'яти пісень, які належали колишній українській співачці Таїсії Повалій, за Державою Україна в особі Фонду державного майна України. Така реєстрація була здійснена на виконання рішення Вищого антикорупційного суду у справі №991/8552/24 про стягнення в дохід держави майнових прав на музику та слова пісень, які належали Таїсії Повалій (інформація про це оприлюднена у серпні 2025 р. в офіційному електронному бюлетені «Авторське право і суміжні права» і у Спеціальній інформаційній системі УКРНОІВІ) [6].

Висновки. На стадії виконавчого провадження при виконанні судових рішень стягнення може бути звернено на майнові авторські права, які належить боржнику. Закон України «Про виконавче провадження» та законодавство про авторське право не містять жодних спеціальних норм, які б визначали особливості звернення стягнення на об'єкти авторського права, що є недоліком правового регулювання. Вважаємо, що особисті немайнові права автора не можуть бути предметом звернення стягнення на них, бо вони тісно пов'язані з особою боржника, і є невідчужуваними, натомість майнові авторські права можуть бути предметом звернення стягнення на них, оскільки вони є відчужуваними.

Встановлено, що авторське право виникає внаслідок факту створення твору, тому державний / приватний виконавець може вжити заходів для пошуку майнових авторських прав, зокрема, шляхом пошуку такої інформації у загальнодоступних джерелах, і у разі виявлення таких об'єктів авторського права, які не зареєстровані за боржником, але які належать йому в силу дії презумпції авторства, доцільно накласти арешт на такі майнові авторські права, оскільки це завадить в майбутньому відчуженню таких прав, а якщо відчуження відбудеться, то такий договір може бути трактуватися нікчемним або може бути визнаний недійсним.

Також, у разі якщо вартість майнових авторських прав перевищує суму боргу, яка підлягає стягненню на користь стягувача, державний / приватний виконавець може здійснити реалізацію арештованого майна (майнових авторських прав) на електронних торгах, відчуживши частину таких майнових авторських прав, вартість яких відповідає сумі боргу, яка підлягає до стягнення в рамках виконавчого провадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Тарасенко Л.Л. Особливості здійснення виконавчого провадження при зверненні стягнення на торговельну марку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2025. № 90. Ч. 2. С. 210–216.
2. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р.
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 02.12.2022 р.
4. Спеціальна інформаційна система УКРНОІВІ. 2025. URL: <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/simple>.
5. Рішення господарського суду м. Києва від 12.02.2025 р., справа № 910/9005/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/125600684>.
6. Як працюють IP санкції: УКРНОІВІ зареєстрував за Державою Україна майнові права на дев'ять пісень, що належали Таїсії Повалій. УКРНОІВІ. URL: <https://nipo.gov.ua/iak-pratsiuiut-ip-sanktsii-9-pisen>.